

netelbaar veel
Vlaamse en Neder-

landse vrienden heb ik de voorbije vijftienvintig jaar in het voorjaar meegetroond naar de weergalozen bosbestanden op de hellingen van d'Hoppe, op de taalgrens bij Flobecq en Brakel. In deze majestatische bossen lijkt zich in het geurende tapijt van miljoenen wilde hyacinten de blauwe lentelucht te weerspiegelen die door het prille beukenblad priemt. Geen enkele tuin of park kan hier aan tippen, alleen al door de oppervlakte waarover deze vegetaties zich uitstrekken.

Het huidige kathedraal-achtige uitzicht van deze oeroude bossen is het gevolg van gerichte ingrepen van bosbouwers in het verleden, maar onder de bomen zijn de bodem en het reliëf van de laatste ijstijd bijna ongestoord bewaard gebleven. Op die gerijpte en gevarieerde bodem ontwikkelde en handhaafde zich in de loop van millenia een fraaie plantengroei, met wilde hyacint als meest gekende en geliefde soort. Onder het oppervlakkige leemdek, dat door de winden van de laatste ijstijd is afgezet, zitten oudere lagen, die miljoenen jaren geleden door de zee zijn afgezet. Door de sterke hellingen, en de afwisseling van ondoordringbare en poreuze lagen, zijn hier tal van bronnetjes en bronbeekjes te vinden, met de daarbij horende fauna en flora: vuursalamander, heekruid en goudveil, om er maar enkele te noemen.

La Houpe of d'Hoppe is al sinds de negentiende eeuw een bescheiden toeristische trekpleister, met een kleine kern van nu enigszins oubollig aandoende horeca-zaken. Zonder botanici te zijn konden veel gewone mensen toch het bijzondere karakter van deze plek smaken, en vooral dan de bijna irreële schoonheid van de massale bloei van de wilde hyacint. De belangstelling had ook wel enkele negatieve kantjes, maar die verdwijnen in het niet bij wat er nu aan het gebeuren is. Het kan onvoorstelbaar lijken, maar veel van dit fraais is met verdwijning of degradatie bedreigd. De geologische rijkdom in de ondergrond vormt namelijk ook meteen de aanleiding tot de grootste bedreiging: het ijzeren kleihoudende zand in de ondergrond is een gegeerd bouw materiaal, en werd al sinds de middeleeuwen op kleine schaal gewonnen, maar in de twintigste eeuw werd de ontginning steeds grootschaliger. Grote delen van het boscomplex zijn inmiddels omgevormd in reusachtige kraters, die nadien illegaal maar oogluikend volgestort werden en worden met afval allerhande. Nationale en internationale

bestemmings- en beschermingsprocedures werden daarbij jarenlang gewoon omzeild door malafide politici. En hoe kan het anders in België, het probleem kreeg meteen ook een communautair tintje, waardoor het nog neteliger werd.

De laatste jaren ging de eigenaar-ontginning-afvalbaron alsmaar drierster te werk, en de Waalse gemeente Flobecq leek niet geneigd hem daarbij een strobreed in de weg te leggen. Dit leidde er uiteindelijk toe dat een aantal moedige jonge mensen in het voorjaar van 2003 bij wijze van protest in het bedreigde bos gingen bivakkeren. Die bezetters werden na een drietal maanden bij gerechtelijk dwangbevel door een overweldigende politiemacht uit het bos gedreven. Toppunt van hypocrisie was dat de rechter zijn beslissing motiveerde op ecologische gronden! In België is het dus nog altijd mogelijk dat één cynische gangster, die alle regels aan zijn laars lapt, onschatbaar zeldzaam en onvervangbaar erfgoed voorgoed vernietigt, en daarbij de hand boven het hoofd gehouden wordt door de overheid.

Ik wilde graag bijdragen aan een grotere ruchtbaarheid rond deze zaak, in de hoop dat uit het buitenland afkomstige signalen van verontwaardiging uiteindelijk toch op het schaamtegevoel van de Belgische politici zullen gaan werken. Op www.foert.org en www.patdagach.tk is meer informatie te vinden over de acties rond deze ongehoorde schande.

p.s. Kort voor het ter perse gaan bereikte ons het bericht dat de bevoegde Minister van het Waalse Gewest herstel van de overtredingen zou vorderen. Rijkelijk laat, maar toch is dit uiteraard goed nieuws, en hopelijk heeft het een ontradende uitwerking. Al blijft het natuurlijk nog afwachten of hier ook daden op zullen volgen (malafide firma's zouden in zo'n geval bijvoorbeeld wel eens failliet kunnen gaan). En al is een echt herstel niet mogelijk. Wèg is wèg. Duizenden jaren bodemvorming boots je niet na met wat kraanwerk.

Johan Heirman